

กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนวัยรุ่น

ชื่อ-สกุล : นางสาวศุภิสยา โสดาปัดชา

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุข

ผลงานวิชาการ : รายงานประจำปีโครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ปีงบประมาณ 2562 ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ช่องทางการเผยแพร่ : กองแผนงาน กรมอนามัย

1.ความสำคัญ/ที่มาของโครงการ

เด็กและเยาวชนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลความเจริญเดินทางไปมา ยากลำบากมาก ขาดแคลน ประสบปัญหาภัยธรรมชาติ หรือได้รับโอกาสไม่เท่ากับเด็กปกติ ทำให้ขาดโอกาสในการ เข้าถึงบริการสุขภาพ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2523 พระองค์ทรงเริ่มงานพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อให้ทุกคนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีโอกาสได้รับความรู้และฝึกอบรมตนเอง สามารถพัฒนาตนเองให้ แข็งแรงและพึ่งตนเองได้ พร้อมทั้งจะเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆได้ อันเป็นแนวทางสู่ความมั่นคงและความยั่งยืนของ การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ“เศรษฐกิจพอเพียง”ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อนึ่ง แนวพระราชดำรินี้ ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร พระองค์ทรงมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาโดย ใช้การศึกษาเป็นหลักในการทำงานพัฒนาเสริมศักยภาพเด็กและเยาวชนอย่างสมดุลกันทั้งด้านพุทธิศึกษาคือความ รอบรู้วิชาการที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและศึกษาเรียนรู้ต่อไป ด้านจริยศึกษาคือการมีศีลธรรมจรรยาที่ดี มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีสำนึกที่ดีต่อส่วนรวม ด้านหัตถศึกษาคือความรู้และ ทักษะการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดีต่องาน และเห็นคุณค่าของการทำงาน และด้านพลศึกษาคือ การมีสุขภาพที่แข็งแรง การกินอาหารที่ถูกต้องและออกกำลังกายให้เหมาะสมรวมทั้งสุขอนามัย ความสะอาดและ สุขภาพ

“งานต่างๆ เมื่อเริ่มต้นกับปัจจุบันมีแตกต่างกันบ้าง แต่หลักใหญ่ๆเหมือนกัน เช่น เรื่องสุขภาพอนามัย เริ่มต้น ด้วยงานโภชนาการ ซึ่งไม่ได้เป็นการเอาอาหารไปให้นักเรียนอย่างเดียว แต่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเพาะปลูก ทำการเกษตรด้วย จึงเรียกว่า เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน จริงๆแล้วในส่วนแรกเป็นส่วนเรื่องของสุขภาพอนามัย เรื่องอาหารนั้น แต่เดิมนักเรียนที่มีความบกพร่องในเรื่องโภชนาการมีอยู่เป็นจำนวนมาก มาถึงปัจจุบันเกือบ 40 ปี หรือ 30 กว่าปีนี้ ปรากฏว่าเท่าที่ได้ไปเยี่ยมดู ยังมีปัญหาบ้างเพียงเล็กน้อย มีงานด้านสุขภาพอื่นๆ ความสะอาดของ ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องครัว บริเวณโรงเรียน เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแปลงผัก คอกสัตว์ ต้องดูแลให้ถูกสุขลักษณะ เป็นเรื่องที่ต้องดูแลกันต่อไป อย่างที่เราดูแลแล้วเน้นในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร เช่น โรคพยาธิ ก็ยังมีอยู่บ้าง ต้องดูแล เกี่ยวกับเรื่องความสะอาด เรื่องล้างมือ หรือว่าสิ่งที่ทำให้รับประทานอาหารไม่ได้ คือ ฟันไม่ดี ทนตะสุขภาพต้องเน้น เรื่องการแปรงฟัน เป็นต้น ...” พระราชดำรัส วันพฤหัสบดีที่ 30 เมษายน 2558

กรมอนามัยในฐานะหน่วยร่วมสนองงานโครงการตามพระราชดำริ ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมโภชนาการและ สุขภาพอนามัยแม่และเด็กในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาตั้งแต่ปี 2539 โดยจัดให้บริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยแม่และเด็กชั้น